

Kvindehistorisk kildegennemgang af Bibliotheca Danica

vol. I

TEOLOGI

Udarbejdet i forbindelse med forskningsprojektet:
Visibility; Women in Politics, Religion and the intellectual Sphere,
ca. 1400-1800.

af Mathilde Sonne.

Med støtte fra Carlsbergfondet.

CARLSBERG
FONDET

Indhold

Teologi	4
Bibeludgaver og Bibelfortolkning	5
Udgaver, Oversættelser og Forklaringer af enkelte Skrifter i det gamle Testament	5
Salomons Visdom	5
Kirkehistorien	5
ANHANG	5
Jødiske Antikviteter. (Jvnf. S. 93)	5
Sagnet om den evige Jøde	5
Den romersk-catholske Kirkes Historie	5
Jesuiterne	5
Den nyere Tids Kirkehistorie	5
Jubelfester og Taler i Anledning af Reformationen	5
Christelig Dogmatik	5
Symbolske Bøgers Brug og Historie	5
Enkelte Sværmere og Andre, som ere. traadte op imod Kirken	5
Antoinette Bourignon	5
Enkelte sværmeres Skrifter og Modskrifter	7
Den christelige Moral	7
Den christelige Moral	7
Dyder	7
Mandens og Kvindens Pligter	7
Familielivet	7
Ægteskabet	7
Husfaderens og Husmoderens Pligter	9
Moral for Børn	10
Moral for Tyendet	10
Bøn og Bønnebøger	10
Bønnebøger	10
alphabetisk ordnede efter Forfatternes eller Samlernes Navne	10
Religiøse Digte og Psalmebøger	10
Aandelige Digte i alphabetisk Orden efter Forfatternes Navne	10
Aandelige Digte uden Forfatternavn, chronologisk Orden	12
Tydsk Psalmedigtning	13
Samlinger af tydske Psalmer og aandelige Digte	13
Aandelige Digte i alfabetisk Orden, efter Forfatternes Navne	13
Aandelige Digte uden Forfatternavn i chronologisk Orden	13
Texter til Passions Concerter, Oratorier og Kirke-Musik	13
Opbyggelsesskrifter	13
Opbyggelige Skrifter, udgivne af Traktatselskaber	13
Opbyggelsesskrifter i alphabetisk Orden efter Forfatternes Navne	14
Opbyggelsesskrifter uden Forfatternavn i chronologisk Orden	15

Opbyggelsesskrifter for Kvinder (Barselkvinder, Enker etc.)	15
Opbyggelses- og Trøste-Skrifter mod Døden	16
Opbyggelige Betragtninger over Christi Lidelseshistorie	16
Homiletik.....	16
Prædikener.....	16
Prædikener og Prædikensamlinger af enkelte Forfattere (alfabetisk ordnede efter Forfatterne).....	16
Prædikener uden Forfatternavn i chronologisk Orden	17
Liturgi.....	17
Forslag til Forandringer i Gudstjenestens Form, og dertil sig knyttende Skrifter	17
Anhang	17
Jødisk Theologi.....	17
Skrifter i Anledning af Jøders Omvendelse	17
Forklaring over de vigtigste brugte Forkortelser.....	18

Introduktion

Nedenstående oversigt er udarbejdet på baggrund af *Bibliotheca Danicas* fortegnelse over dansk litteratur fra perioden 1485 til 1830. Dette dokument dækker Theologisektionen fra fortegnelsen, som kan findes i bd. I af *Bibliotheca Danica*. Kildematerialet i denne sektion rummer et bredt spektrum af genrer – fra teologiske værker, hvor kvinder optræder som oversættere eller forfattere, til kristelige moral- og dydsskrifter, der definerer kvinders pligter i familie og samfund. Materialet omfatter desuden bibelfortolkninger, kirkehistoriske afhandlinger samt dogmatiske tekster, herunder værker af den kvindelige “sværmer” Antoinette Bourignon. Også bønnebøger, salmer og religiøse digte, ofte skrevet af eller for kvinder, fylder i kildeoversigten, og derefter følger en række opbyggelsesskrifter, der bl.a. henvender sig til kvinder i udsatte eller livsformende situationer såsom barsel, sorg eller enkestand. Sektionen rummer desuden prædikener og liturgiske tekster samt enkelte skrifter om jødiske kvinders konversion.

Udvælgelsen af kilder til oversigten bygger på en bred vurdering af potentiel relevans for kvindehistorisk forskning. Læsningen har især haft fokus på temaer som køn, ægteskab, seksualitet, graviditet, moderskab, opdragelse og ikke mindst værker forfattet af kvinder. Værkerne er udvalgt på baggrund af en vurdering af titel og forfatternavn, hvilket betyder, at værker med kvindehistorisk indhold, men uden tydelige indikatorer herpå i titel eller forfatternavn, kan være udeladt. I visse tilfælde kan det være relevant at konsultere originalbindet for at undersøge, om der findes yderligere relevante tekster, som ikke er medtaget her, fordi titlen ikke umiddelbart signalerer relevans. Over- og underoverskrifterne følger *Bibliotheca Danicas* egen kategorisering af kilderne. Ønsker man at gå i dybden med en bestemt overskrift, kan man derfor finde det tilsvarende afsnit i den oprindelige fortegnelse. Værkernes titel er gengivet i den originale ordlyd fra *Bibliotheca Danica* inkl. forkortelser m.m. En forklaring over de vigtigste anvendte tegn og forkortelser kan findes bagerst i oversigten.

[Alle bindene kan tilgås online via Det Kgl. Bibliotek her.](#)

Teologi

BIBELUDGAVER OG BIBELFORTOLKNING

Udgaver, Oversættelser og Forklaringer af enkelte Skrifter i det gamle Testament

Salomons Visdom

E. S. v. R. G. v. C. [Elisa Sophia v. Reichenbach, geb. v. Conring], Die Weissheit Salomonis. Schlessw. 1692.

KIRKEHISTORIEN

ANHANG

Jødiske Antikviteter. (Jvnf. S. 93)

Sagnet om den evige Jøde

Krüger, Maria Regina, født Rühlmann, Skrivelse til Prof. Carl Anton, hvorudi bliver beviist at Jerusalems Skomager er virkelig til. Overs. af det Tydske. Kbh. 1758. P.

Den romersk-catholske Kirkes Historie

Jesuiterne

Tvende sandfærdig Tidende; den Første er Jesuitternis Ærekrantz: d. e. Hist. Beretning, hvorledis den Jesuit Rob. Bellarminus haffuer besoffuet icke flere end 1642 Quindes Personer etc. Den Anden, hvorledis Jesuitterne haffue til Moltzheim ageret en Comedi: oc der ville riffue oc slide Herr D. Luther formedelst en Dieffuel. Ud. St. o. A. 4. P.

Den nyere Tids Kirkehistorie

Jubelfester og Taler i Anledning af Reformationen

Friis, Lyche Sophia, Dend salig D. Morten Luther indførte saaledis takkendis og talendis til Danmarcks og Norges Konger paa Jubel-Festen 1717. Kbh. [1717]. fol. 2 Bl.

Jessen, Juliane Marie, Lovsang i Anledn. Af Reformations-Jubelæumet, udgivet paa Dr. M. Luthers Fødselsdag. Kbh. 1817. P.

CHRISTELIG DOGMATIK

Symboliske Bøgers Brug og Historie

M. P. V., En Vdleggelse let at bruge, som er gjort ved Samtale, offuer Apostlers Symbolo, offuer seet igen oc forbedret.. Oc nu vdsat paa Danske aff Franczøske ved F[ru] Marg. Lange. Kbh. 1608. [Som Tillæg med fortsat Signatur og ny Pagn. og Titel: „En meget skøn Tractat om et christeligt Liff oc Leffnet etc. Fordansket aff Franczøske ved F. Marg. L. Kbh. 1608.“]

Enkelte Sværmere og Andre, som ere. traadte op imod Kirken

Antoinette Bourignon

Bourignon, Anthoinette, Copie d'une Lettre à Père Gérard Patin de Bruge, par oii elle l'admonéte à quitter la possession des biens délaissés par feu Mr. de Cort, Directeur de l'Isle de Nordstrant etc. Amsterd. 1670. 4. P.

—, Advertissement tegen de Secte der Quakers. Amsterd. 1672.

- , Advertissement contre la secte des Trembleurs. Amst. 1682.
- , Les pierres de la nouvelle Jerusalem. Amst. 1683.
- Het licht des Weerelds, in een Verhael van eene Pellegrimme Anthoinette Bourignon , na 't eeuwig Land reisende; aen den Dacli gebragt door Christian de Cort . Uit het Frans na sijn Hand-schrift vertaelt. 1 D. t'Amsterdam 1671.
- La lumière du monde etc. Mis au jour par Chr. de C ort . P. I—III. Amst. 1679—81.
- Berckendall, Jo., *Wahre Abbildung Anthonette Bourignons getrocken mit ihren eignen Pinsel. Altona 1672.*
- ; *Nochmahl Abbildung Anthonette Bourignons, auss dem Extract ihres neu gebackenen Sohns, Jo. Conr. Hasen, so er auss einer Schmähschrift von dieser seiner Mutter gezogen. Altona 1673. P.*
- , *Dritte Abbildung, darauss zusehen dass sie nie länger wie ärger etc. wird. U. St. 1674. P.*
- [Hase, Jo. Conr.], Gezeugnis der Waarheit, gegeben durch grosse Anzahl glaubwürdiger Leute, in unterschiedlichen Briefen vnd Testimonien, über dass Leben, Sitten etc. Jungf. Anthoinette Bourignons etc. Schlesw. und Hamb. 1673. 4.
- Yvon, Petr., *Kurtzer Begriff vnterschiedlicher gottloser Beden und Sätze, so sich befinden in Anthoin. Bourignons zweyern Buchern, Licht der Welt, und Grab der falschen Theologie. Altona 1673.*
- Burchardus, Geo. Henr., Christliche gründliche Anmerckungen über die groben Irthümer und Lehren, welche gefunden werden in den Schrifften Anthoniæ Bourignon etc. Schlesw. 1674. 4.
- Ouw, Wolog., *Apocalypsis hæreseos, D. i. Offenbarung der ketzerischen Lügen und Irrthümen, welche Anthoinette Bourignon aussgestreuet etc. Hamb. 1675.*
- Bourignon , Anthoin., *La pierre de touche pour connoistre l'or de la vraye charité hors du métal du cuivre doré de la charité apparente. Pour contredire aux mensonges etc. de M. Geo. Henr. Burchardus. À Amsterd. 1679.*
- , *Probier-Stein, umb das Gold der wahren Liebe auss dem verguldeten Kupffer der Schein-Liebe zu erkennen etc. Auss dem Französischen verteutscht. Amsterd. 1676. 4. [Som Tillæg med ny Paginering: Wiederlegung derer 76 Puncten und vermeinten Irrthümer, die G. H. Burchardus hat herausgegeben wider Jungf. Ant. Bourignon, durch N. H. B.]*
- , *Traitté admirable de la solide vertu, laquelle n'est pas connue des hommes de maintenant etc. P. 1—2. Amst. 1676—78.*
- Buchardus, Geo. Henr., *Nothwendige wiederholte Erzählung dessen, welches mit der bekandten Schwermerinnen, der Antonia Bourignon, alhie in den Landen der Fürstenthümer Schlesswig Holstein bisshier vorgegangen. Schlesw. 1677.*
- Bourignon, Ant., *L 'aveuglement des hommes de maintenant etc. P. 1—2. Amst. 1679—84.*
- Le témoignage de vérité, opposé aux faussetés publiés par deux libelles intitulés, Vray Pourtrait d'Anthoinette Bourignon, imprimés à Altena sous le nom de Jean Berkendal, à quoi ladite Dem^{le} Ant. Bourignon répond icy par de vivantes et solides vérités etc. Amst. 1682.*
- Recoeuil de quelques-uns des témoignages publics et particuliers, rendus à la personne de Mad^{le} Ant. Bourignon touchant sa vie, ses moeurs et ses écrits etc. Mis au jour l'an 1673 en Alleman, et maintenant publiés en François. Amst. 1682. [Disse to Skrifter omfatte Indholdet af det ovenfor anførte Skrift „Gezeugnis der Waarheit“.]*
- Le témoignage de vérité, Seconde Partie, contenant la déduction de la conduite de feu Mad^{le} Anth. Bourignon dans le país de Holstein etc. L 'on a joint L 'Innocence reconnue et la vérité découverte. Seconde Edition. Amsterd. 1684.*

Stellwagen, Chr.. De Antonia Bourignon. Part. I—IV. Hafn. 1774—77. DE.
[Ufuldendt].

Enkelte sværnerske Skrifter og Modskrifter

En ny Prophetinde aff Skønnebeche i det Land Alte Marcken. Udset aff Latine paa Tydske ved M. Sim. Musænum Luchouianum. Oc nu vdgiort af Tydske paa Danske, I. M. Kbh 1581. 4. P.

En Prophecie offver de tj effterfølgende Aars Indhold, gjort aff Tanneken Denys unge Daatter uden for Haerlem etc. Aff Hollandske udsat paa Danske. Tryckt i Aar [c. 1720]. 4. 2 Bl.

DEN CHRISTELIGE MORAL

Den christelige Moral

Dyder

Du Moulin, Pierre, En moralsk Betragtning over Kierligheden, adskildt fra den løsagtige Elskovs Vellyst. Overs. af Pet. Bering Gjørup. Kbh. 1771. P.

Mandens og Kvindens Pligter

Martini, Lucas, Alle christelige oc dydelige Jomfruers Ærekrantz. Met Jo. Avenarii Fortale. [Oversat ved Laur. Benedict]. Kbh. 1594. (U. B.) — Lybeck 1604. (K. B.) — Kbh. 1604. — Sst. 1614. — Sst. 1622. (U. B.) — Sst. (hos Peder Haake) [c. 1650]. — Sorøe (hos. Peder Jensøn) [c. 1660].

Pomarius, Jo., Christelige oc ærekierre Frøkeners, Jomfruers oc tucktige Møøers Lysthawe oc Vrtegaard. Fordansket af Jord. Hansen Pfreundt. Kbh. 1601. — Sst. 1606.

Det rette aandelige Qvinde-Smykke, samlet aff de merckeligste Sprog af den Hellige Skriff. Paa Chr. Geertsons Bekostning 1682. [Et Exempl. har tillige en kobberstukken Titel, hvorpaa: Kbh. 1671. Til Bogen er føiet med særsk. Pag. og Sign. og med dobbelt T itelbi.: „De Helligis Suk med tillørige Bønner og Psalmer, sammenføyed hos det aandelige Qvinde-Smykke, befördert af Chr. Gertzen. Kbh. 1687.“ og „Alle Bønners Kierne, udi faa Ord for alle Mennisker. Bekostet af Chr. Geertzen. Kbh. u. A.“ Det første af disse Titelblade mangler dog i det ene Exempl.] — Kbh. 1684. [Til denne Udg. er foruden Bønebogen tilføiet en Psalm ebog, begge nævnte paa Titelbladet.]

Kortholt, Chr., Weiblicher Tugend-Spiegel. Kiel 1682.

Fruentimmerits Contrafay udi det gamle Testament, beprydet med 25 Kobberstykker, andæctige Bønner etc. Udsat af Mourids Brun . Kbh. 1682. Fruentimmeritz aandelige Contrafæyes anden Part. U. St. o. A. (U. B.) (K. B.) — 2den Gang trykt. Kbh. 1688. — Paa ny oplagt. Sst. 1751. [Anden Part med Titel: Fruentimmers Contrafay udi det Nye Testament, fremsendt i det Danske Sprog af Ped . Møller.]

Fruentimmerets Kald, af Author af Skriftet The whole duty of Man. Overs. af Dider. De Thurah. Kbh. 1764.

Familielivet

Gerner, Hendr. Tomæson, De Wiisis Oeconomica practico-sacra. Kbh. 1662. fol. P.

Ægteskabet

Ludther, Mart., Twenne Besluttinge medt nogle cliristelige Raade aff Gudtz Oerdt, om Egteschabff. Fordanscliedt aff Geo. Jo. Viberg [o: Jørg. Sadolin]. Viberg 1530. P.

En saare nyttelig oc alle thennom, som giffte ere eller giffthes ville, hugsualelig Disputatz, emellom Her Atzer Prelat oc Cantor vdi Lundt oc Franc.

- Vormordum, Predickere vdhi Malmø. Malmø 1531. 4. P. (K. B.) — Eftertrykt ved Hjelmstjerne 1762.
- Huberinus, Casp., Tuende merckelige Tractater, den ene om den hellige Ecteskabs Stat, den anden om fructsommelige Quinder, vdsætte paa Danske af Pet. Palla(dius). Kbh. 1556.
- Palladius, Nic., Det hellige Ecteskabs Ordens Regle, effter huilcke alle Ectefolck bør at leffue. Kbh. 1557. P. — Sst. 1561. — Lybeck 1596.
- Imod Ecteskabs Dieffle. Fordanskit aff Nic. Palladio. Kbh. 1557. — Lybeck 1596. [Signeret som Tillæg til foreg. Skr.: „Det Hell. Ecteskabs Ordens Regle“, Lybecker-Udg.] — [Begge disse Skrifter findes ogsaa som Tillæg til C. Melisandri Ecteskabs Bog, overs. af R. P. Rauffn. Kbh. 1647. Se nedenf.]
- Hemmingssøn, Niels, Om Ecteskab at l. betencke, 2. begynde, 3. fuldkomme, 4. leffue vdi. Kbh. 1572. — Sst. 1599. — Sst. 1605 [ved Slutn. 1606]. — Sst. 1626. — Sst. [1653]. [Som Anhang til „Fromme Qvinders Speyl af Jo. Holtzmann, fordansket af I. M. B. Kbh. 1653.“]
- [Rebhun, Paul.], Husfred. D. e. Aarsager, som skulle beuege christelige Ectefolck til at holde Fred oc Endrectigled i deris Husholdning. Vdsæt aff Rasm. Hanssøn Rerauius. Kbh. 1575. — Sst. 1634.
- Spangenberg, Jo., Ecteskabs Ordens Speyl oc Regel. Vdset paa Danske paa Oluff Bagers Bekostning [ved Laurentz Benedichts Foranstaltning]. Kbh. 1601.
- Resenius, Jo. Paul., De coniugio et polygamia. Hafn. 1610. 4. P. DA.
- Nielssøn, Mogens, Kiærligheds Baand, aff den 133 Psalme, vdi H. Jürgen Olufssons Brullups Hoytid. Witteberg 1615.
- Helvaderus, Nic., Paranympus nuptialis. En kort Beretning, huorledis unge Herremænd oc Jomfruer oc andre unge Mænd oc Qvindespersoner kunde i Herrens Fryet giffue sig i den hellige Ecteskabs Stat. Kbh. 1617.
- Alberus, Erasm., Ecteskabs Samtale, eller Dialogus imellem tuende Quinder, lystig og nyttelig, alle dem som indgaa Ecteskab. Fordansket af H. Y. [Paa Vers]. Kbh. 1619. P.
- Melisander, Casp., Ecteskabs Bog, saar nyttelig for christelige Ectefolck, af det Tydske Sprock verteret, oc med Christiani IV. Anordn, om de forbodne Leder, item aandelige Brudsange oc en daglig Bøn forbedret, af Rasm. Pederson Raueen. Item Ecteskabs Regle D. Petri [læs: Nicolai] Palladii. Kbh. 1647.
- Smith, Henry, It got Giftermaal, eller Betenckninger for dem, som agte at være, eller ere Ægtefolck, med Forbedring och Tilleg udsatte af Ole Svendsøn Lemvig. Kbh. 1666. [De nævnte Tillæg ere: 1. Mariæ Val, 2. Gudfryctigheds och Fornøyeligheds Gafn, 3. It got Endeligt; de ere særskilt paginerede, Nr. 1 og 2 have fælleds Signatur, Nr. 3 særskilt].
- , Ett godt Gifftermåål, eller Betrachtelser for allom them, som antingen äro eller tänckia at blifwa Ächtafolck, medh förbättring och tillägning vthsatte aff Oloff Swenszon Lemwig. Stockholm 1672. [Hörer til en svensk Saml. af forsk. Skr. af O. S. L., som udkom i Stockh. under Titel: Safft aff Cederträerne på Libanon, eller Betrachtelser öfwer äthskillige then Helige Skriffts Sententier, författade aff Oloff Swenszon Lemwig. 1672.]
- Bring, Pet. Byrgeri, Sectiones quædam de necessitate coniugii. Hafn. 1737. 4. P. DR.
- Én sandfærdig Afbildning paa et ret fornøyet Egteskab, sam let, uddraget og oversat af adskillige lærde Mænds Skrifter, baade Tydske saavelsom Francøeske. Kbh. [1740]. P.
- Langhorn, Jo. Ancher, Diss. iurid.-theol. de sponsalibus. Hafn. 1767. 4. P. DE. — Part. II. Ibid. 1768. P. DE. (U. B.)
- , Diss. iur.-theol. de nuptiis ritibusque earum solennibus. P art. II. [Hafn.] 1769. P. DE.

[Goiske, Jens Rosenstand], Betragtninger over de almindeligste Aarsager til ulykkelige Ægteskaber. Kbh. 1770.

Nannestad, Nic., Nødtørftig Oplysning over de Forvantskabs-Leed, i hvilke Ægteskab efter Guds Lov er forbudet. Kbh. 1771.

En nye Forordning fra Samvittigheden, til Straf for de ukydske Ægtemænd og til Trøst for de fornærmede Ægtefæller. Kbh. 1771. P. [Er Anh. til: Tanker og Fornemmelser i Rosenborg Have 24 Jul., samt en nye Forordning etc. Kbh. 1771.]

Patriotens billige Klagemaal over utæmmet Horeries farlige Virkninger i en Stat. Kbh. 1771. P.

Hiertet er min Dronning, Fornuften er min Konge; eller Svar paa det Spørsmaal: Er det mueligt, at en Hustrues Boelere kan være hendes Mands oprigtige Ven og Raadgiver? Kbh. 1771. P.

Et Par Ord til vore Tiders Hoerkoner. Kbh. 1771. P. [Maa være trykt som Anh. til et andet Skrift, da det er pagin. 17—24].

Betragtninger over det Spørsmaal: Kan en Kones Boelere være hendes Mands oprigtige Ven og Raadgiver? Kbh. 1771. P.

Frie og grundede Tanker om Boelriet. Samt Religionens Brev til Verdens, især Kbhvns dydige Indvaanere. Kbh. 1771. P.

Et mærkværdigt Brev fra en Broder til sin Syster, som haver forlangt Betænkning over dem, som uden Ægteskab avler Børn sammen. Kbh. 1771. P. [Trykt som Anh. til: En Samtale imellem Religionen og Fornuften om den frie Misbrug af Sindets Gaver. Kbh. 1771.]

En liden Paqve, funden paa Veien fra Slottet til Rosenborg-Hauge, indeh.: Sandheds Ord af en sand Patriot, samt et umærkværdig Svar paa et Brev fra en Søster til sin Broder. Kbh. 1771. P.

Et nyt Brev fra Jfr. Rebecca Abeltoft til sin Broder. Kbh. 1771. P.

Socratis Aand tilligemed en Recept, hvorved enhver ukysk Kone skal nødes til at elske sin egen Mand og ingen anden. Kbh. 1771. P.

[Ewald, Jo.], Philets Forslag om Pebersvendene, som vist vil blive iværksat. Kbh. 1771.

[Schjøning, P.], Klage og Formaning til Egteskab af en gammel Frøken. Kbh. 1771.

Skrivelse fra et Fruentimmer til Stadens ædle, høye og velbaarne Elskere af Pebersvenderiet. Kbh. 1772. P.

[Stemler, W. Chr.], Fuldstændig praktisk Catechismus om den hellige Egtestand. En Oversættelse. Kbh. 1784.

Anviisning for Ægtefolk til at blive lykkelige her og salige hisset. I Anl. af Bryllupet 28 Nov. 1786 paa R. P. G. p. B. Kbh. [1786]. P.

Ægteskabet, hæderligt hos Alle etc., i Anl. af Forord. 4 Aug. 1788 og dens Monitorium 18 Jun. 1791, af Norske Embedsmænd. Bergen 1791.

Paludan, Jo. Lønborg, Nogle Betænkninger for Ægtefolk, som ikke leve i god Forstaaelse med hverandre. Kbh. 1812. P.

An christliche Eheleute und Eltern. Schlesw. [c. 1820]. P.

Husfaderens og Husmoderens Pligter

Holtzmann, Jo., Fromme Qvindes Speyl, eller alle gudfrygtige Matroners Pligt og Skyld imod Gud, deris Ekte-Mænd, saa og alle Mennisker, og dem selff, fordansket ved I. M. B. [o: Joachim Moltke, Boghandler]. Er derhos føyet Niels Hemmingssons Christ. Underviisning om Ecteskab; item [Jo. Avenarii] Morgen- og Aftenbøner til hver Dag udi Vgen. Kbh. 1653.

Moral for Børn

En Faders Underviisning til sin Dotter, uddragen af den Hell. Skrift. Skreven paa Fransk af en fornem Herre, og siden overs. paa Dansk med nogen liden Forandring. Kbh. 1766.

Et Par Blomster af den fromme Ungdoms Have. Kbh. paa Wäysenhuusets Jubel Fest 11 Oct. 1777. P.

Harrison, Elisabeth, Den christ. Hovmesterinde eller En liden Haandbog for unge Døttre og Sønner, hvori indskierpes dem deres Pligter imod Gud og deres Opførsel imod Fornemme og Ringe. Med Fortale af Phil. Doddrige. [Oversat]. Kbh. 1778.

En christelig Faders og Moders Testamente til deres Børn, for vel at vandre Verden igiennem. Kbh. 1784. P.

Moral for Tyendet

Schuppius, Jo. Balth., De listige og utroe Tieneste-Piger; hertil hosføied den ærbare og skinhellige Hore Corinna, alle ukyske Mennesker til Advarsel etc. Overs. ved Fr. Chr. Schönaus. Kbh. 1752.

BØN OG BØNNEBØGER

Bønnebøger

alphabetisk ordnede efter Forfatternes eller Samlernes Navne

S. B. A. D. [ø: Sophie Bilde Anders Datter], En ny Bønnebog, med nogle faa Psalmer aff adskillige Bøger uddraget. Kbh. 1678. (K. B.)

[—], De Udvaldes uforgængelig Krone i Himmelen kand erlanges ved denne Himmel Nøgel til Guds Skatkammer paa Jorden. Kbh. 1719. [Er en ny Udg. af foreg. Skrift]. — Sst. 1733. — Sst. 1736. — Sst. 1764. (U. B.) — Sst. 1805.

Jensdaatter, Anne, S. Seyer Eskildssøns, Trende Hierte-Suck, alle fredsommelige Christne til Trøst, at bruge udi denne besværlige Krigstid. U. St. 1657. P. (K. B.)

Krabbe, Anne, sal. Jac. Biørns til Stenalt, En liden nyttig Bøne-Bog, indholdende nogle korte trøstelige Bøner; med nogle vdlæsne Sententzer, vdtagen aff Bibelen. Kbh. 1612.

Krag, Anna Catharina, En liden Bønnebog, indeholdendis adskillige Bønner oc aandelige Psalmer sampt nogle smucke Sententzer af den Hell. Skriff. Aarhus 1643. (K. B.)

Gebet- und Gesäng-Büchlein, in welchem enthalten schöne Gebete, auserlesene Psalme und geistliche Lieder, welche die Durchl. Frau Magdalena Sibylla, zu Dennem. etc. verwittib. Königl. Princessin zusammen gelesen und 1650 drücken, numehr aber vermehret wieder auflegen lassen. Coburg 1667.

[Munk, Kirstine], Naadens Dørs aandelige Hammer, d. e. Udkaarne, aandelige etc. Bønner, Morgen oc Afften at bancke paa Naadens Dør med etc. Anno 1648 af den Brandenborgiske Bønnebog colligeret ved en Høy-Edel Dame. Paa ny til Trycken bekostet. Kbh. 1664. — Sst. hos Corf. Lufftes Efterl. [c. 1680]. — Sst. 1698. (K. B.) — Sst. 1704. — Sst. 1743. — Sst. 1749.

Sønberg, Inger Jens-Daatter, Sjaelens daglige Røg-Offet, for Herren optændt, i Morgen- og Aften-Bønner, Psalmer og Hierte-Sukke til hver Dag i Ugen. Kbh. 1733. — Sst. 1737. — Sst. 1746.

RELIGIØSE DIGTE OG PSALMEBØGER

Aandelige Digte i alphabetisk Orden efter Forfatternes Navne

R. A. [ø: Samme?], En kort Vise om Ecteskabs Ære. Kbh. 1583. [Med Træsrit og Noder]. (K. B.)

- Bloch, Jørgen, *Bord-Sange for Almuen ved Bryllupper, Begravelser og Barsel-Gilder*. Ribe 1822. P.
- A. J. D. B. [ø: Anna Jacobs Daatter Borrebye], *Zions Sukke ved Babylons Floder, eller Guds Børns Trøste-Tanker i denne Verdens Modgang*. Kbh. [1743]. — 2. forøgede Opl. Sst. 1769.
- Crondahls, Anna Dorthea, *Siælens Lyst og i Trøst i og af Guds Ord under Korset, forestillet udi nogle faa gudelige Sange*. Kbh. 1742. — Andet Oplag. Sst. 1744. — Tredie Oplag. Sst. 1762.
- , *En Fortsættelse af Siælens Lyst og Trøst etc., befattende en nye Samling af XX. aandelige Psalmer*. Kbh. 1746.
- , *Den poeniterende David, eller en hæderlig Guds Mands gudelige Betænkninger over den VI. Davids Psalme, udi eenfoldige Riim befattede*. Kbh. 1742.
- Panch, Anna Dorothea, sal. Joachim Crondahls, *Aandelige Sange til Sinds Opmuntring for eenfoldige Christne*. Kbh. 1754.
- D. E. D. [ø: Dorothe Engelbritz Datter], *Siælens Sang-Offer, indeholdende gudelige Sange paa de fornemste Fester*. 2den Gang af Authore udg. Kbh. 1681. — Sst. u. A. (hos Corfitz Lufftes Enke). (K. B.) — Femte Gang oplagt, dog kun tredie Gang med Authors Villie. Sst. 1685. [Tilføjet med særsk. Titelbl., Pag. og Sign.: D. E. D., Taare-Offer, gudelige Siæle til Underviisning etc. Kbh. 1685.] — *Siælens Sang-Offer etc. samt hendes andægtige Taare-Offer*. Kbh. efter 1699. Titelbi. mangl. — Sst. [c. 1717] (hos Pet. Nørwig). — Sst. 1724. — Sst. 1727. — Sst. 1736. - Sst. 1743. — Sst. 1782. [I disse Udg. fra 1685 har „Taare-Offeret“ særsk. Pag. og Sign., kun i Udg. af 1782 er Sign. fortløbende. De ere udg. under Forf.s Navn.]
- , *Taare-Offer, gudelige Siæle til Underviisning etc.* Kbh. 1686.
- , *Tåre-Offer, på Svenska Rim af en förnäm Fru öfversatt*. Stockh. 1727.
- [—], *Tvende ny aandelige Salmer*, 1. en Morgensang: Nu er det Tid at vaage etc. 2. en Aften-Sang: Dagen viger og gaar bort. U. St. 1690. 4 Bl. — U. St. 1706. 4 Bl. — U. St. 1712. 4 Bl. — U. St. 1730. 4 Bl.
- , *Et christeligt Valet fra Verden og Længsel efter Himmelen*. Kbh. 1698. 4. P.
- [—], *Tvende meget smucke ny Psalmer*: 1. Om nu mit Hoved end svemmed i Vand etc. 2. De som er til Guds Rige fød etc. U. St. 1705. 4 Bl. — U. St. 1713. 4 Bl. — Trykt i dette Aar. 4 Bl. — U. St. 1722. (K. B.)
- I. A. D. G. [ø: Ingeborg Anders Datter Gruthen], *Kaars-Frugt, indeh. 20 gudelige Sange, samt Morgen og Aften Psalmer, saa og de 7 Davids Poenitentze Psalmer*. Kbh. 1713. — Sst. 1769.
- L. P. D. S. N. N. S. [ø: Elisab. Peders-Daatter sal. Niels Nielsen Heboe], *Enckens Suck og Sang-Offer*. [Kbh.] 1687. [Med Forf.s Portr.]
- E. P. D. [ø: Samme], *Aandelig Brude-Harmonie, indeh. en sød og kierlig Samtale imellem Brudgomen Christum og Bruden den Christne Kirke, uddragen af Salomons Høy-Sang*. [Kbh. 1689].
- Hegelund, Peder, *Artes astusque muliebres. Nogle Qvinde-List, Loft oc Last, alleeniste udaff den hellige Bibel, vdtegnit udi sangvijsz. Paa ny prentet*. U. St. 1650. P.
- Henrichs-Daatter, Else, *Trende nye Sange, den første: O Jesu Siælens rige Skat, etc.* U. St. 1724. P.
- Jens-Daatter, Kirsten, [sal. M. Rasm. Bruuns], *Enkens Skærv i Templen, bestaaende i gudelige Suk og Sange etc.* Kbh. 1723. (K. B.) — Sst. 1730. — Sst. [c. 1740]. — Sst. hos J. R. Thiele [efter 1770].
- Jenssøn, Lauritz, *En god Quindis Beskriffuelse, af Sal. Ordspr. sidste Cap.* U. St. 1616. P.

- Kingo, Thom., Tvende skønne ny aandelige Sange: 1. [af Kingo): Sorrig oc Glæde de vandre tilhaabe etc. 2. [af Dorothea Engelbretsd.]: Naar Du o Herre tucter mig etc. U. St. 1693. 4 Bl. — U. St. 1707. 4 Bl. — U. St. 1713. 4 Bl. — Flensborg [c. 1715]. 4 Bl.
- Lauh, Andreas, En Faders Anviisning for sine Sønner og Døttre, til at tænke som fornuftige Mennesker og gode Kristne Morgen og Aften. Bergen 1805. P.
- Rostgaard, Conradina Sophia, Den christelige Troes Artikle, korteligen i Danske Vers befattede; udg. af Fridr. Chr. Schønau. Kbh. 1752. P.
- Seeberg, Regina Marg., født Schwane, Jesus-Sange. Udg. af Gerh. Seeberg. Kbh. 1802. P.
- Selmer, Christen Matthiæson, Men Eet er fornøden, betragtet i tre Sange [paa Maria Ewalds Navn]. U. St. o. A. P.
- , Kongers Døttre ere iblant dine ypperlige Qvindfolk. Tilegnet Prindsesse Charlotta Amalia. U. St. o. A. P.
- Sønberg, Inger Jens-Daatter, Siælens daglige Røg-Offet, for Herren optændt i Morgen- og Aften-Bønner, Psalmer og Hierte Sukke. Kbh. 1710. (K. B.) — Sst. 1737.

Aandelige Digte uden Forfatternavn, chronologisk Orden

- Tuende ny Viser, den første: Om den Quinde aff Zamaria Land, huilcken der nectede at giffue Christo Dricke: [En Quinde aff Zamaria Land etc.]; den anden: Jeg veed it euig Himmerig. Kbh. 1613. 4 Bl. [Forf. til den anden er Hans Christensøn Sthen]. — Sst. 1686. 4 Bl. — „Tvende aandelige Viiser“ etc. U. St. o. A. Trykt hos I.I. H. (?: Høpfner, c. 1740). 4 Bl. (U. B.) — Omtr. samtidig Udg., Titelbl. mangl. (U. B.)
- En ny Klage-Vise, som er dictet aff en Margreffsdaatter til Antwerpen: [Jeg ligger her udi stor Elende etc.] Udsatt paa Danske af J. V. V. Kbh. 1646. (K. B.)
- En lystig ny Stjerne Sang: om de Hellige tre Konger, som reyste fra den Stad Susa til Jerusalem etc.: [God Afften, god Afften baade Mand oc Qvind etc.] Authore: Ah Deus illud conserva. Kbh. 1666. 3 Bl. [Slutn. mangl.] — Sst. 1697. 4 Bl. — Sst. u. A. 4 Bl.
- Kiøbenhaffn, tenck Dig om, d. e. Inderlig Paamindelse om Landsens Moders Løffter til Gud Vudi hendis Nøds Tid. Sangvjs forfattet: [Kiend Kiøbenhaffn i Tide etc.] Kbh. 1681. 4 Bl.
- En ny sørgelig Digt over en fornemme Danne-Qvinde, som hensof den 27 Apr. 1648: [Ach Gud, hvad dine Domme etc.], componeret af hendes efterladte gode Ven P. E. I. Kbh. 1694. 4 Bl.
- Tvende nye Viser, 1. En sørgelig Digt over en i fornemme Danne-Qvinde etc.; 2. See til o Gud i Naade etc. U. St. 1722. 4 Bl. — Trykt i dette Aar. 4 Bl.
- Tvende meget smucke ny Sange: 1. Som en bedrøfved Fange etc., 2. en gudelig Beredelse til Herrens Nadvere: Saa tung som Muld, Jeg syndefuld etc. U. St. 1705. 4 Bl. [Den første er af Dorothe Engelbretsdatter]. — Kbh. hos L. N. Svares Efterleverske. 4 Bl.
- Bruudens Høye Sang, om dend aandelige Salomon, forfattet om det aandelige Ægteskab som er imellem Christum oc een troende Siæl: [Af Himmelens Kammer en Brudgom frem træder etc.]. Kbh. 1721. 4 Bl., defekt.
- Tvende gudelige Psalmer: 1. Brudens Høye-Sang etc. [som ovenf.] 2. Nu haver denne lyse Dag etc. Trykt i dette Aar. 4 Bl.
- Tvende bibelske Viiser: 1. Om Isaacs Giftermaal: [I ærlige Brudefolk giver paa agt etc.] 2. Om Susanna: [Hør til I Piger og Qvinder etc.]. Trykt hos J. J. H. 8 Bl.

- To skønne aandelige Viiser: 1. Om Jomfrue Thore: Jomfrue Thore lille gaaer sig i Avel-Gaard etc. 2. Om Verdens Sviig og falske Venner: Jeg gik mig udi Rosens Lund etc. Trykt i dette Aar. 4 Bl.
- Tvende nye Klage-Viiser: 1. Herre Jesu Christ Gud Faders Søn etc., 2. Klagemaal over en adelig Jomfrues Ungdoms Daarlighed: Rettelig siges vi leve de Dage etc. Trykt i dette Aar. 4 Bl. [2 forsk. Udg.]
- Fire aandelige Psalmer: 1. Brudens aandelige Trolovelse med sin Brud: [Du est foruden Liige etc.], 2. Brudens Passions-Sang om sin Brudgom: [See, vi opgaaer etc.], 3. E t Langfredags Halleluja: [Halleluja, min Jesus gik etc.], 4. Et Paaske Victoria: [Nu himles Hiertet etc.]. Kbh. 1751. 12 Bl.
- En aandelig Brudesang eller en liden Poesi, bestaaende af nogle faae Betragtninger over endeel Sprog i Bibelen. Kbh. ved J. C. og G. C. Berling [c. 1751].
- Brudens eller den troende Siels hiertelige Forlængsel efter nøiere Forening med sin blodige Brudgom Christo Jesu [46 Sange]. Kbh. 1757. P. Brudens inderlige Glæde og Fryd over Brudgommens Fødsel og Komme til Verden. Kbh. 1759. 4 Bl.
- Tvende nye Sange: 1. I fra Ungdoms første Dage etc., 2. Med Maria vil jeg etc., sammensat af en Norsk Borger C. N. Kbh. hos M. Hallager [c. 1773]. 4 Bl.

Tydsck Psalmedigtning

Samlinger af tydske Psalmer og aandelige Digte

- Ausserlesene geistliche Lieder, auss unterschiedenen Gesangbüchern zusammengetragen, und auf Anordnung der Durchl. Fürstinn und Frauen, Fr. Maria Elisabeth, verwittw. Hertzoginn etc. aussgefertiget [von Petrus Petræus]. Schlesw. 1676. 4. [Tilf.: Anhang, darin enthalten Gebete etc. Schl. 1675.]
- Nogle aandelige Psalmer, oversatte udaf det Tydske Sprog paa Dansk af B. C. K. [c: Birgithe Christine Kaas]. Kbh. 1734.

Aandelige Digte i alfabetisk Orden, efter Forfatterens Navne

- [Sophia Carolina, Fürstin von Ostfriesland], Verschiedene Poesien, verfertiget von einer armen Sünderin, die sich Christum zum Führer erwählet hat. U. St. 1752. 4. — 2 Aufl. med Titel: Geistliche Gedichte. Kopenh. 1756. [Under Dedik. betegnes Forf.: S. C.]

Aandelige Digte uden Forfatternavn i chronologisk Orden

- En skøn nye Vise om en hedensk Konge-Daatter etc., for hvem en Engel aabenbaredes, som underviiste hende om den Herre Jesum. Af Tydsck overs. U. St. o. A.

Texter til Passions Concerter, Oratorier og Kirke-Musik

- Susanna, Actio sacra, musice expressa a Ferd. Bertoni. Susanna, et gudeligt Drama etc. 1778. 18 Bl.
- Et Oratorium af Gio. Batta Pergolesi. Poesien af Charl. Dorothea Biehl. Kbh. 1780. 18 Bl.
- Mottet, som afsiunges paa Christiansborg i Fasten 1780. Motet, qui se cliante à Christiansbourg le Carême 1780. Poesien af Mad. Boye, Musiken af Jean Darbés. Kbh. 7 Bl. [Dansk og Fransk]. — 1781. Sst. [Dansk og Fransk; tilføjet: Mottet til Pergolesis Musik, overs. af Ad. Gottl. Thoroup]. 8 Bl.

OPBYGGELSESSKRIFTER

Opbyggelige Skrifter, udgivne af Traktatselskaber

- Samling af evangeliske Fortællinger, Afhandlinger, Missions-Efterretninger o. s. v., udgiven af Lyngby evangeliske Tractat-Selskab. [Redig. af Bone Falch Rønne].

1—3 Bind. Kbh. 1821—30. Denne Samling indeholder følgende ogsaa særskilt udgivne Smaaskrifter:

[...]

XVIII. Den fromme Landsby-Pige. En sand Fortælling. Efter det Franske. Kbh. 1822.

[...]

XXVI. Monica. Af det femte Aarhundredes Historie. [Kbh. 1824].

[...]

XXX. Den gode Moder. [Kbh. 1825.]

[...]

XXXXV. Regine, en württembergsk Pige, som blev bortrøvet af de Vilde i Nordamerika etc. Efter det Tydske. Kbh. 1828.

[Samling af asketiske Smaaskrifter fra Slesvig:]

No. 52. Amelia Gales Historie fra Egnen af Boston i England. Efter det Tydske. Slesv. 1830.

Opbyggelsesskrifter i alphabetisk Orden efter Forfatterens Navne

[Bayle, Ludv.], Praxis pietatis, d. e. Gudfryctigheds Øffuelse etc. Først beskreffuit paa Engelsk, siden paa Tydsk, oc nu paa Danske vdsat [af Mette Gjøl]. Kbh. 1646. — Sst. 1666. — Sst. 1705 [med Forf.s Navn].

Binchius, Jo., Skat over all Skat, den dyre og trofaste Jesu-Skat, d. e. Voris Frelsermand Jesus Christus, som voris højeste Skat, af Guds Ords Skat-Kammer, udsøgt udi hundrede Navne og Egenskaber etc. Af Tydsk paa Dansk overs. af Ellen Opdal sal. Hans Bernhoftis. Kbh. 1703. — 2. Gang oplagt. Sst. 1738.

Fresenius, Jo. Phil., Tvende hoibaarne Personers merkværdige og opbyggelige Endeligt: Prindsesses Lovisa Augusta Magdalena, Landgrevinde til Hessen etc.; Hr. Fridrich Philips, Vild-Greve til Dhaun og Kyrburg etc. Overs. paa Dansk. Kbh. 1760. (Trykt i Sorøe). P.

Friis, Christentze Hermands-Daatter, Siælens rette Liggendefæ, som ingensteds er at hente uden udi Gud Faders Kierlighed, Gud Søns Naade og Gud den Helligaands Samfund udi Menneskene. Kbh. 1687. (K. B.) — 2 Gang udg. af J. F. F. [ø: Joh. Fr. Friis]. Kbh. 1736. — 2 Gang paa nye oplagt og udgivet. Kbh. hos C. G. Glasings Efterl. [c. 1755]

[Hassler, Marc.], En Mands Betragtning paa den første Dag i Aar et over tre Spørsmål: 1. Hvor kommer jeg fra? 2. Hvor er jeg? 3. Hvor gaaer jeg hen? Af det Tydske overs. [af Engel Margaretha Mengel]. Kbh. hos T. L. Borup [1758]. P.

Hervey, James, a. Betragtninger over en Blomster-Hauge; dernæst en Afhandling aa. om Døttres gudelige Opdragelse, af samme Forf. Overs. af det Engelske ved Barth. Jo. Lodde. Kbh. 1764.

Høyer, Lyder, Aandelige siælrende Betænkningen, afdeelte i tre Dee, til at betænke sin skyldige Pligt mod Gud, sig selv, sin Næste. Til Trykken befordret ved Enken Soph. Amal. Høyers. Kbh. 1761.

Mornæus, Phil., Kort Forklaring oc gudelig Betenckning. offver nogle Skriftens gylden Sprock; saa oc Liffvets oc Dødens Affmaling, af samme Authore. Paa Frantzøsk beskreffvit, oc fordansket af B. T. [ø: Birgitte Thot]. Kbh. 1652.

de Reichwein, Ingeborg Kirstine, Reflexions sur la naissance de Jesus Christ. Nogle Betragtninger over Jesu Christi Fødsel, fremførte i en offentlig Tale den anden Juule-Dag 1743. Kbh. 4. P.

- H. R. K. [ɔ: Holger Rosenkrantz], C. T. S. [ɔ: Christen Thomæsen Sehested], S. B. A. D. [ɔ: Sophia Brahe Axels Datter], M. R. K. H. D. [ɔ: Mette Rosenkrantz Holgers Datter], Hør Danske Mænd, der ey for en Løgn-Christen aff Gud selff vil kiendis oc straffis. Kbh. 1631. [Indeh. En Anvisning til Husandagt med Morgen og Aften Psalmer samt Forklaring over Herrens Bøn og Aarons Velsignelse]. (U. B.) — Sst. 1643.
- P. R. K. J. D. [ɔ: Pernille Rosenkrantz Jacobs Datter], Guds Børns Tro oc Tilliid, som forlade sig Paa Retfærdigheds Konge I Drøvelse. Lund 1673. (K. B.)

Opbyggelsesskrifter uden Forfatternavn i chronologisk Orden

- En meget skøn Tractat om et christeligt Liff oc Leffnet. Nu fordansket af Franzsøske ved F. Marg. L. [ɔ: Fru Margrete Lange]. Kbh. 1608. [Signaturen Aa—Gg viser, at Bogen er trykt som Anhang til Sammes Overs. af M. P. V.'s Udlæggelse offuer Apostlers Symbolo. Kbh. 1608, med hvilken Bog den ofte er sammenbunden].
- Siælens Skat, hvor udi et Menniske blifver undervjst, hvorledis hand idet hand affdøer sine Synder kand bekomme den sande Salighed etc. Først i det Spanske Sprock beskreffven, oc nu offversat af Næderlandsk paa Danske af M. I. D. I. [ɔ: Maren Jens Datter Jersin]. Kbh. 1653. [Som Anhang er tilføjet: Siælens Opvæckelse, til at forlade det Jordiske oc Forgængelige. Af Tydsken oversat sangeviis [af Niels Svendsøn Cronick]. — Den Guds Elskendes Siælens Skat, d. e. En lærsindig Underretning, hvorudi en Christen blifver underviist: hvorledis hand Synden skal afdøe etc. 2den Gang tryckt oc forbedret. [Kbh.] 1690. [Oversætterens Mærke udeladt]. — 4 Gang trykt. Sst. 1732.
- Νυκτ' ὀρολόγιον*, eller Et lidet Nat-Urværck med sin Væcker og Viiser, viisendis hvorledis mand med de kloge Jomfruer om Natte-Tider skal hafve sine Lamper tændte og Jesu Død i Minde etc. [af M. J. F.]. Kbh. 1698. P.
- Dend. fromme Tieneste Pige Armelle Nicolas i Aldmindeliglied kaldet dend gode Armelle, hendes daglige Omgiengelse med Gud, uddragen af hendes Under-Levnets anden Deel, som 1708 er overs. i det Tiidske, og nu i det Danske Tungemaal. U. St. 1729. P. — Kbh. 1764. P.
- En Christens Tanker paa Nye-Aars Dag, eller Betragtn. om det guddommelige Forsyn over Menniskerne. Tillige med en moralsk Betragtning af en anden Forfatter [Fr. Eberh. Boysen]. Af Tydsk overs. [af Eng. Margarete Mengel]. Kbh. 1760. P.

Opbyggelsesskrifter for Kvinder (Barselkvinder, Enker etc.)

- Aagaard, Knud, Christelig Haandbog for Qvindekjønnen af alle Stænder. Hadersl. 1824.
- Chant, Falquor Alexandersøn, Speculum viduarum, d. e. Enckers Speil, huor vdi alle gudfryctige oc rette Encker sig haffue at beskue, huordan deris Stand oc Yilckor ere, og huad de haffue sig med at trøste. Kbh. 1637.
- Giessing, Jens, Enkens Taare og Tørklæde, eller sørgelige Tilstand og salige Tilflugt. Kbh. 1684. 4.
- Marezoll, F. (ɔ: Jo.) Gottl., Andagtsbog for Fruentimmer, især for den mere oplyste Deel af Kjønnen. [Overs. af Fr. Høegh Guldberg med Fortale af Fr. Karl Gutfeld], 1—2 D. Kbh. 1794.
- , Andagtsbog for Qvindekjønnen, især for den oplyste og tænkende Deel deraf. Fordansket ved Mich. Fr. Liebenberg. 1—2 D. Kbh. 1797 —98. [Paa 2 D. staaer: 2 Opl.]
- Mariager, Jens Jensøn, Gudfryctige Enckers, Fader- oc Moderløse Børns etc. Apoteck oc Kosengaard, hvorudi findis Lægedom til deris Sorg oc Nød at forlindre. Kbh. 1637.

- D. N. D. [p: Dorethe Nielsdatter, sal. Paul Sørensons Enke i Skanderborg], Enckers Tids-Fordriff, d. e. En enfoldig, dog trøstelig Undervisning for alle ret bedrøfvede Encker. Aarhus 1648. (K. B.)
- Nested, Nelaus Povelsson, *Μὴ κλαίς* eller Græd icke, d. e. Af Guds Ord sand Hierte-Trøst for en ræt Vidve oc Encke, som haffuer mist sin kiære Mand oc Herre. Kbh. 1625. — Sst. 1654.
- Quirsfeld, Jo., D et med Jesu forlovede Dydelsskende Fruen-Timmers allerdeyligste Siæle-Prydelse, hvormed en andægtig Siæl kan pryde sig om Morgen og Afftenen, Yaaren, Sommeren etc. Udsat af P. M. [o: Peder Møller]. Kbh. 1697.
- Simensøn, Jørg., Tuende Tractater: den første er En Trøste-Scrifft for fructommelige Quinder oc Barselquinder; den anden er En Ynderuissning for Fostre Modere. Kbh. 1587.
- Spangenbergius, Cyriac., Trøst och Husualelse aff Guds Ord for siuglige Dannequinder oc Barselquinder vdi deris Bedrøffuelse oc Fødsels Nød. Udtagen af C. Spangenbergii Brudpredicken oc vdsæt paa Danske ved Rasmus Hanssøn [Reravius]. Kbh. 1572. — Sst. 1577.
- En høybedrøffvit Enckis klaglige Angiffvend, saa oc den allerliffsaligste Herris Jesu Christi trøstelige Giensvar. Aff et retsindigt Guds Barn af Tydsken udi Dansken udsat. Kbh. 1654. [Trykt som Anhang til N. P. Nested's *Μὴ κλαίς* eller Græd ikke etc. Kbh. 1654.]
- Biblisches Kleinod fur christliche Wittwen. Schlesw. u. A. P.

Opbyggelses- og Trøste-Skrifter mod Døden

- Lauritzsøn, Ped., Trøst imod Døden eller imod kieriste Venners dødelig Frafald; sal. Karen Arentz Daatter til hæderlig Amindelse, saa oc hendis effterladte Hoszbond Arent Berntssøn, Byskrifver i Kbh., til trøstig Lindring. Kbh. 1655. [Trykt som Anh. til N. P. Nested's *Μὴ κλαίς* eller Græd icke. Kbh. 1654.]
- Thomissøn, Hans, Trøst aff Gudsord for dennem, som aff deris Venners dødelige Afgang bedrøffuis, tilskreffuen Frue Magdalene Banner [i Anledning af hendes Datters Forlovedes, Grev Günther til Barby's Død]. Kbh. 1577.

Opbyggelige Betragtninger over Christi Lidelseshistorie

- [Nebel, Charlotta Elisab., født Rambach], Jesu blodige Vunder og Saar, som det sikkerste Tilflugt-Sted for alle Syndere. [Overs. af Mich. Holmboe]. Kbh. [1779].
- , Den salige Anvendelse af vor Herres Jesu Christi Lidelse og Død paa den store Forsonings-Dag ved gudelige Betragtninger og Bønner. Overs. af M. H. [o: Mich. Holmboe]. Kbh. 1782. [Under Forfatterindens Navn]. — 2 Opl. Sst. 1806.

HOMILETIK

Prædikener

Prædikener og Prædikensamlinger af enkelte Forfattere (alfabetisk ordnede efter Forfatterne)

- Biering, Claus Peter, Tre Prædikener holdne for H. K. M. Dronning Juliana Maria paa Fredensborg. Kbh. 1786.
- Fordyce, Jac., Prædikener for unge Fruentimmer. Overs. af det Engelske paa Tydsk, og nu fordansket. 1—2 D. Kbh. 1769. (U. B.)
- Gutfeld, Fr. Karl, Hvorledes vi skulle betragte Tiderne, vi leve i, og deres Tildragelser. Præd. holden i Dronningens Gemak Fastelavns Sønd. 1813. Kbh. 1813. P

Lassenius, Jo., Aandelige Betenckninger over enhver Time paa Dagen, fremførte af Prædickestolen efter Prædicken, holden 1692 paa Mar. Renselses Dag. Overs. af P. M. [p: Peter Møller]. Nu af en høy-adelig Jomfru K. B. [Karen Brahe?] til Trykken befordret. Ottense 1731. P. (K. B.)

Liebenberg, Mich. Fr., Tale ved min Datters og flere unge Christnes Confirmation 6. Oct. 1799. Kbh. 1799. P.

Prædikener uden Forfatternavn i chronologisk Orden

Traurede bey der ehelichen Verbindung O. P. und M. G. H., gehalten zu S. . . p, den 29. Oct. 1779. Schlesw. 1784. P.

Smaa Prædikener for den barnlige Alder. Overs. af det Franske af Adelaide Juliane von Hemert fød Høyer. Kbh. 1820.f

LITURGI

Forslag til Forandringer i Gudstjenestens Form, og dertil sig knyttende Skrifter

[Hjort, Fr. Chr.], Brev fra et Fruentimmer paa Landet [Emilie] ang. Dr. Bastholms Forsøg etc. Kbh. 1785. P.

Mettes Svar til Emilie paa hendes Brev ang. Dr. Bastholms Forsøg. Kbh. 1785. P. [Efter Luxdorph enten af F. C. Hjort eller af Fru Baden, efter andre af en Beckmann].

[Hjort, Fr. Chr.], Pro Memoria i Anledn. af Mettes Svar paa Emilies Brev ang. Dr. Bastholms Forsøg etc. Kbh. 1785. P.

Strøm, Hans, Om Kirke Skikke. Tillige med Besvarelse af Spørgsmaalet: om det er tilladeligt, at Folk træde i Ægtestanden, som ere over den Alder, i hvilken de kan avle Børn? Kbh. 1785. P.

ANHANG

Jødisk Theologi

Skrifter i Anledning af Jøders Omvendelse

Clausen, Thom., Die Warheit der dem David vormahls geschwornen Gnade; bey der Tauffe einer Jüdin vormahls Mammeda, jetzo Christina Charlotta Friderica genannt für Augen gelegt. Nebst einer Denunciation des seel. Jo. Chrph. Wagenseils wegen der Juden und deren Lästerungen. Hamb. 1721. 4. P.

Neumann, Chr. Aug., Gott geheiligte Tauff-Reden und Glaubens-Bekenntnisse bey der mir vormahligen Levi Abraham de Vries, wie auch meiner Frau und dreyen Kindern mitgetheilten heiligen Tauffe. Flensb. 1733. 4.

En merkværdig Tildragelse med trende Søstre af Jødedømmet deres sande Omvendelse til den Herre Jesum, hvilke alle tre bleve døbt i Berlin. Overs. af det Tydske. Hadersl. 1792. P.

FORKLARING OVER DE VIGTIGSTE BRUGTE FORKORTELSER

Fol. = Folio.

4 = Kvart. Naar intet Format er føjet til, er Bogen i Octav- eller mindre Format.

Cph. = Copenhagen.

DA. = Academisk Disputats.

DAS. = Disputats ved Sorø Academi.

DAEH. = Disputats ved det Ridderlige Academi i Kjøbenhavn.

DAG. = Disputats ved Univers, i Göttingen.

DAK. = Disputats ved Univers, i Kiel.

DB. = Disputats for Borchs Collegium.

DE. = Disputats for Ehlers' Collegium.

DG. = Disputats ved et Gymnasium.

DGA. = Disputats ved Gymnasiet i Altona.

DGB. = Disputats ved Gymnasiet i Bremen.

DR. = Disputats for Regentsen.

DV. = Disputats for Valkendorfs Collegium.

DDJ. = Disputats for Doctorgraden i Jura.

DDM. = Disputats for Doctorgraden i Medicin.

DDPh. = Disputats for Doctorgraden i Philosophi.

DDTh. = Disputats for Doctorgraden i Theologi.

DLJ. = Disputats for Licentiatgraden i Jura.

DLM. = Disputats for Licentiatgraden i Medicin.

DLTh. = Disputats for Licentiatgraden i Theologi.

DMA. = Disputats for Magister artiums Graden.

Disp. Soc. chir. Hafn. = Disputats i d. chirurgiske Selskab i Kjøbenhavn.

Disp. Soc. disput, med. = Disputats i det medicinske Disputeer-Selskab.

Disp. Soc. exercit. med. = Disputats i det medicinske Øvelses-Selskab.

FPr. = Program til Forelæsning.

GPr. = Program fra et Gymnasium.

Kbh. Kph. = Kjøbenhavn, Kopenhagen.

(K. B.) betegner, at et Skrift findes i Karen Brahes Bibliothek.

Lgl. = Ligeledes.

O. L. = Og Lignende.

P. betegner, at Bogen er en Pjece, ɔ: ikke over 48 Sider.

Pr. = Program.

Pr. grat. = Programma gratulatorium.

Pr. synod. = Programma synodale.

S. l. & a. = Sine loco & anno, uden Trykkested og Trykkeaar.

SPr. = Skoleprogram.

Sst. = Samme Trykkested.

St. o. A. = Trykkested og Trykkeaar.

U. A. = Uden Trykkeaar.

(U. B.) betegner, at et Skrift findes i Universitetsbibliotheket.

UPr. = Universitetsprogram.

U. St. = Uden Trykkested.

U. St. o. A. = Uden Trykkested og Trykkeaar.

U. Tv. = Uden Tvivl.

[] om et Navn eller en Bemærkning betegner disse som tilføjede af Redactoren.

Ved Cursivskrift betegnes en Bog som fremmed, men som dog paa det nøjeste knyttet til danske Skrifter eller til danske Forhold.